

В.А. РЯБЧИЙ, В.В. РЯБЧИЙ, кандидати техн. наук, доценти,
К.Р. НАЗАРЕНКО, асист., Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
А.Ю. ПАЛАМАР, канд. техн. наук, доц., Криворізький національний університет

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ ІНЖЕНЕРІВ-ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ ТА ІНЖЕНЕРІВ-ГЕОДЕЗИСТІВ В УКРАЇНІ

За результатами аналізу норм законів України «Про землеустрій» та «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» встановлені окремі невідповідності. Порівнюючи вимоги до сертифікації та умови провадження професійної діяльності сертифікованими інженерами-землевпорядниками та інженерами-геодезистами, можна навести такі особливості.

По-перше, використання поняття «*факультет відповідного профілю*» некоректно, оскільки готують фахівців на випусковій кафедрі, яка згідно з частиною 4 статті 33 закону України «Про вищу освіту» є базовим структурним підрозділом закладу вищої освіти, що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузевою групою спеціальностей. Тобто це одна спеціальність. У нашому випадку – це спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій». За нормами цих двох законів підготовку інженерів-землевпорядників здійснюють тільки на факультетах «*землевпорядного профілю*», а інженерів-геодезистів – на факультетах «*геодезичного або землевпорядного профілю*». Тобто землевпорядники можуть готувати геодезистів, а геодезисти землевпорядників – ні.

По-друге, на сьогодні підготовка інженерів-землевпорядників та інженерів-геодезистів відбувається тільки за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій». Відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, дана спеціальність відповідає галузі знань 19 «Архітектура та будівництво». Відповідно до Таблиці відповідності Переліку напрямів ... та Переліку спеціальностей, за якими здійснювалася підготовка фахівців у ВНЗ за ОКР спеціаліста і магістра, до 2015 р. галузь знань 0801 «Геодезія та землеустрій» включала у себе 7 спеціальностей. Виходить, що кожен випускник цих 7 спеціальностей може претендувати на одержання сертифікату інженера-землевпорядника та/або інженера-геодезиста, оскільки він одержав освіту у галузі «Геодезія та землеустрій», що також некоректно.

По-третє, професійна діяльність сертифікованого інженера-землевпорядника здійснюється у сфері землеустрою, а виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт інженер-геодезист може здійснюватися за трьома напрямками: основні геодезичні роботи, загальнодержавні топографічні знімання, інженерні вишукування для будівництва та великомасштабні топографічні знімання. Причому, сертифіковані інженери-геодезисти несуть відповідальність за якість результатів топографо-геодезичних і картографічних робіт (крім топографо-геодезичних та картографічних робіт під час здійснення землеустрою).

В-четверте, підвищення кваліфікації сертифікованих інженерів землевпорядників та інженерів-геодезистів, як і підготовка цих фахівців також відбувається на відповідних кафедрах, а не факультетах. Необхідно зауважити, що підвищення кваліфікації сертифікованих інженерів-землевпорядників здійснюють тільки на факультетах «*землевпорядного профілю*», а сертифікованих інженерів-геодезистів – на факультетах «*геодезичного або землевпорядного профілю*». Знов таки, землевпорядники можуть «підвищувати» кваліфікацію інженерів-геодезистів, а геодезисти – інженерів-землевпорядників – ні. Це також некоректно.

По-п'яте, терміни підвищення кваліфікації сертифікованих інженерів землевпорядників та інженерів-геодезистів також наведені некоректно. Незначні зміни у земельному законодавстві відбуваються практично кожні 2-3 місяці, а кожні 2-3 роки – відбуваються суттєві зміни земельного законодавства. І навпаки, геодезичне законодавство, як і сама геодезична наука, стабільніші.

Враховуючи наведене вище, можна дійти таких висновків та рекомендувати такі пропозиції: не всі критерії, умови і фактори, наведені у законах України «Про землеустрій» та «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність», коректні щодо сертифікації інженерів-землевпорядників та інженерів-геодезистів, а також підвищення ними кваліфікації; пропонується ввести відповідні зміни до статті 5¹ закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» щодо відміни сертифікації інженерів-геодезистів за трьома напрямками і повернення до єдиного сертифікату, а також збільшення терміну підвищення кваліфікації сертифікованих інженерів-геодезистів до 4-5 років.